

dagen die volgen op het aanbod, kan het voorkomen dat die inwoner er uiteindelijk de voorkeur aan geeft om die optie niet uit te oefenen of dat hij in de onmogelijkheid verkeert om de optie uit te oefenen doordat hij niet bij de werkgever in dienst gebleven is. In dergelijk geval zal de belasting die in België overeenkomstig de Wet van 26 maart 1999 wordt gevestigd, definitief zijn.

België is noch woonstaat, noch werkstaat

Wanneer België op het tijdstip waarop de optie wordt uitgeoefend niet de woonstaat is van de gerechtigde tot de optie en ook niet de Staat is waar de gerechtigde niet-inwoner een dienstbetrekking uitoefent, beschikt België op dat tijdstip over geen enkele heffingsbevoegdheid. Indien de gerechtigde tot de optie later een activiteit zou uitoefenen in België, waarop de optie gedeeltelijk betrekking heeft, zouden de voordelen die voortvloeien uit de aandelenoptie belastbaar zijn in België op grond van het dubbelbelastingverdrag. In dergelijk geval zou België zijn interne recht kunnen toepassen en belasting heffen over die voordelen, voor zover de aanslagtermijnen niet verstreken zijn natuurlijk.

Verandering van woonplaats

Op het tijdstip dat een werknemer een optie uitoefent, kan hij in een andere Staat wonen dan op het tijdstip waarop die optie hem werd toegekend. Wanneer in zulke situatie de ene Staat belasting heft op het moment van toekenning en de andere op het tijdstip van uitoefening, kunnen de twee Staten in de hoedanigheid van woonstaat een recht tot belastingheffing laten gelden. Indien België in zulk geval is, bevestigt de Circulaire dat België in principe zal heffen, maar zal, indien daartoe aanleiding is, dubbele

belasting vermijden op de manier die is voorgeschreven door artikel 23 dubbelbelastingverdrag.

Termijn voor ontheffing

Wanneer er op het tijdstip van de toekenning van een aandelenoptie een aanslag wordt gevestigd overeenkomstig de Wet van 26 maart 1999 en die aanslag daarna, op het tijdstip van de uitoefening van de optie, ontheven moet worden, zal de termijn die is vastgesteld door artikel 25 van het dubbelbelastingverdrag dikwijls al verstreken zijn. Om dit te vermijden, verzoekt de Circulaire de belastingplichtigen, die van oordeel zijn dat de in België gevestigde aanslag betwistbaar is, hun geval voor te leggen aan de bevoegde autoriteit van hun woonstaat *voordat* de optie wordt uitgeoefend. Blijkens de Circulaire zal de Belgische belastingadministratie de aanvraag behandelen nadat de optie is uitgeoefend.

Bijkomende belastingheffing voorzien door de Wet van 26 maart 1999

De Wet van 26 maart 1999 stelt soms een bijkomend voordeel belastbaar. Dit is zo wanneer het belastbare voordeel werd gewaardeerd tegen het verlaagde percentage van 7,5 % en de voorwaarden voor het behoud van dit verlaagde percentage niet langer worden gerespecteerd. Dit is ook zo wanneer de optie bedingen bevat die tot doel hebben een 'zeker voordeel' aan de optiehouder te geven. Dit voordeel zal een belastbaar inkomen zijn op het moment dat het voordeel 'vaststaat'. De Circulaire stelt dat deze bijkomende voordelen op dezelfde manier worden behandeld als het aanvankelijke voordeel aangezien ze betrekking hebben op dezelfde activiteit als het aanvankelijke voordeel.

Grensoverschrijdende fusies van kapitaalvennootschappen

Tim Baart en Thomas Snoeckx, advocaten bij advocatenkantoor Laga

Op 26 oktober 2005 werd de nieuwe richtlijn 2005/56/EG betreffende grensoverschrijdende fusies van kapitaalvennootschappen een feit. Deze richtlijn maakt het voortaan gemakkelijker voor de ondernemingen uit de verschillende Europese lidstaten om te fusioneren. De lidstaten dienen uiterlijk op 15 december 2007 de bepalingen van deze richtlijn om te zetten in de nationale wetgeving. Wij geven hieronder heel beknopt al de grote lijnen van deze regeling.

Doelstelling van de richtlijn

Over het algemeen tracht de richtlijn de grensoverschrijdende fusies van ondernemingen te vereenvoudigen door te vermijden dat een onoverzichtelijk kluwen van verschillende nationale wetgevingen waaraan deze fusies onderworpen zijn, een hindernis vormen. Het ontbreken van een goed ontwikkelde juridische regelgeving zorgde

er immers voor dat de Europese ondernemingen zich in een concurrentieel zwakkere positie bevonden ten opzichte van andere wereldspelers die wel over een dusdanig uitgewerkte regelgeving beschikten.

De richtlijn biedt een alternatief aan de kleine en middelgrote ondernemingen die handel wensen te drijven in een aantal lidstaten, maar niet in de hele Europese Unie, en

waarvoor het statuut van de SE geen soelaas kon bieden vanwege hun geringe omvang en ondernemingskapitaal. Ook grote ondernemingen zullen echter van deze nieuwe techniek gebruik maken om herstructureringen door te voeren. Het blijft dan maar de vraag in welke mate de SE nog overeind zal blijven als relevant instrumentarium.

Krachtens de richtlijn zal elke deelnemende vennootschap aan een grensoverschrijdende fusie dit moeten doen in overeenstemming met de wetgeving van haar eigen lidstaat. Om toch ook het grensoverschrijdende karakter in aanmerking te nemen, werden een aantal voorschriften aan deze regels toegevoegd voorzover dit absoluut noodzakelijk is, die aansluiten bij de beginselen en procedures voor de oprichting van een SE.

Toepasselijke wetgeving

Knelpunten uit het verleden

In België, net zoals in sommige andere landen, werd de mogelijkheid tot een grensoverschrijdende fusie vóór de inwerkingtreding van de richtlijn enkel erkend indien de andere betrokken lidstaten een dergelijke operatie ook aanvaardden. In andere gevallen waren de verschillen tussen het toepasselijke nationale recht zo groot dat vennootschappen die wilden fuseren zich verplicht zagen ingewikkelde en dure juridische constructies op te zetten. Bovendien leidde de fusie vaak tot liquidatie van de overgenomen vennootschappen, wat hoge kosten met zich meebracht.

Nationale wetgeving van toepassing

Dankzij de richtlijn kan dit pad verlaten worden. Elke vennootschap zal aan een grensoverschrijdende fusie kunnen deelnemen overeenkomstig haar nationale recht. Zo blijft de bescherming behouden van schuldeisers, obligatiehouders, houders van andere bewijzen van deelgerechtigdheid dan aandelen, minderheidsaandeelhouders en werknemers, die zij uit hoofde van het nationale recht genieten. Bijzonder voor het geval van werknemersrechten geldt het algemene beginsel dat het nationale recht van de uit de fusie ontstane vennootschap van toepassing is. Als uitzondering op dit principe gelden de regels van de SE in een aantal gevallen.

Toezicht en controle

Transparantie

Dit voorstel past in het kader van het Actieplan voor financiële diensten (APFD) van de Europese Unie waarbij men de modernisering van het vennootschapsrecht en de verbetering van de corporate governance beoogt.

Om de belangen van zowel deelgerechtigden als derden te beschermen, dient zowel het gemeenschappelijke voorstel als de effectieve verwezenlijking van de grensover-

schrijdende fusie voor elke fuserende vennootschap openbaar te worden gemaakt in een register.

Controle door nationale instantie

Bij de grensoverschrijdende fusie blijft elke betrokken vennootschap onderworpen aan de nationale wetgeving op het gebied van interne fusies. Bijgevolg zal het toezicht op de voltooiing en de rechtmatigheid van het besluitvormingsproces van elke fuserende vennootschap uitgeoefend worden door de nationale instantie van elke betrokken vennootschap, zijnde een rechter, notaris of een andere instantie. In België zal dit, naar analogie van de SE en de huidige stand van de wetgeving, hoogstwaarschijnlijk de notaris zijn. Ook het toezicht op de voltooiing en de rechtmatigheid van de verwezenlijking van de grensoverschrijdende fusie zal worden uitgeoefend door de nationale instantie van de uit de grensoverschrijdende fusie ontstane vennootschap.

Invloed voor België

Fusievoorstel

De fusieprocedure wordt opgestart met het opmaken van een fusievoorstel. Dit fusievoorstel moet vervolgens bekend gemaakt worden in overeenstemming met de regels die gelden in de wetgeving van een lidstaat zoals voorgescreven voor nationale fusies. Dit komt er voor België op neer dat het voorstel op de griffie van de Rechtbank van Koophandel neergelegd zal moeten worden, ten minste zes weken voor de buitengewone algemene vergadering die een beslissing neemt over de fusie.

Er wordt echter ook een nieuwe verplichting ingevoerd. Vroeger was immers enkel publicatie noodzakelijk van een mededeling van de neerlegging in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad. Nu zullen naast de neerlegging ook bepaalde elementen uit het voorstel bekend gemaakt moeten worden. Dit alles met het oog op een betere bescherming en informatie van zowel de aandeelhouders als derdebelaagden.¹

Bijzonder verslag

Het bestuursorgaan van elke betrokken onderneming moet een verslag opstellen over de gevolgen die de fusie op juridisch en economisch vlak teweeg zal brengen, zowel voor de deelgerechtigden, de schuldeisers als de werknemers. Dit verslag zal dus gedetailleerder moeten zijn dan datgene wat totnogtoe vereist werd in de Belgi-

¹ Er is een minimale publicatie vereist van de rechtsvorm, naam en maatschappelijke zetel van de fuserende vennootschappen, het register waar het fusievoorstel neergelegd werd en het nummer van neerlegging, vermelding voor elke fuserende vennootschap van de regelingen volgens welke de rechten van de schuldeisers en eventuele minderheidsaandeelhouders uitgeoefend worden, het adres waar kosteloos volledige inlichtingen betreffende die regelingen verkregen kunnen worden.

sche wetgeving. Met verwijzing naar artikel 694 van het Wetboek Vennootschappen kan worden gesteld dat er wel een verplichting bestaat de "gevolgen" van de fusie weer te geven, maar wordt er geen uitdrukkelijke melding gemaakt van de gevolgen voor de schuldeisers of werknemers.

Werknemersparticipatie

De regeling met betrekking tot de werknemersparticipatie leunt sterk aan bij deze van de SE. Toch werden er enkele afwijkingen doorgevoerd die tot een vereenvoudiging zouden moeten leiden. Zo geldt de nationale wetgeving die van toepassing is op de vennootschap die tot stand komt door de grensoverschrijdende fusie.

Arbeidsovereenkomsten

De rechten en plichten van de fuserende vennootschappen die voortkomen uit de arbeidsovereenkomsten of dienstverbanden die bestaan op het moment waarop de grensoverschrijdende fusie tot stand komt, worden op de fusievennootschap overgedragen. Zo heeft men getracht

de rechten van de werknemers veilig te stellen. Zulke regeling is misschien niet uitdrukkelijk voorzien in het vennootschappenrecht, C.A.O. 32bis legt echter een gelijkaardige verplichting op aan de vennootschappen in België.

Besluit

Zoals reeds eerder gemeld, sluit de richtlijn betreffende grensoverschrijdende fusies sterk aan bij de huidige fusieprocedure onder het nationale recht. Dit biedt het voordeel dat de betrokken partijen reeds vertrouwd zullen zijn met de nationale procedures omdat ze er al gebruik van gemaakt hebben. De praktijkjurist zal zich dan ook zonder problemen kunnen baseren op zijn kennis en ervaring vanuit het nationale recht.

Deze richtlijn is zeker een stap in de goede richting. Een gelijkaardige regeling voor grensoverschrijdende splitsing, partiële splitsing en dergelijke mag dan ook niet langer op zich laten wachten.

Irrevocable discretionary trust: de Administratie onthult haar standpunt

Sigrid Allemeersch, Greenille vermogensadvocaten

Vanuit estate planning oogpunt wordt vaak gesteld dat een onherroepelijke en discretionaire trust een manier zou zijn om successierechten op een legale manier te vermijden. Er zijn goede argumenten om dit standpunt te staven. Niettemin is sinds enige tijd duidelijk dat de Administratie daar minder voor te vinden is. In twee administratieve beslissingen van 20 december 2004 (Besl. 20 december 2004, bl. nr. E.E./100.383 - publicatie april 2005) deed de Administratie uitspraak omtrent de gevolgen van een irrevocable discretionary trust voor registratie- en successierechten.

Wat is een trust?

Een trust is een rechtsfiguur uit de Angelsaksische rechtscultuur die geenszins kan worden gelijkgesteld met een in het continentale recht bekende rechtsfiguur.

Men kan de trust het best omschrijven als een rechtsverhouding waarbij een persoon, de *settlor* genoemd, goederen in eigendom overdraagt aan een andere persoon, de *trustee*, met de opdracht dit vermogen te beheren voor welbepaalde economische eigenaars of begunstigen, de *beneficiaries*, in wiens voordeel de trust wordt opgericht.

Hoewel de Angelsaksische trust niet als dusdanig bekend is in het Belgische recht, wordt aangenomen dat een trust die rechtsgeldig is opgericht naar buitenlands recht, rechtsgevolgen dient te hebben naar Belgisch recht. Dit blijkt uitdrukkelijk uit de desbetreffende bepalingen in het nieuwe Wetboek Internationaal Privaatrecht alsook de enkele vonnissen en arresten die de trust betreffen in de Belgische rechtspraak. Een Belgische inwoner kan zich

dus volledig legaal "verarmen" door een deel van zijn vermogen over te dragen aan een trust. Hij moet hierbij echter wel opletten voor de dwingende bepalingen van het Belgische recht. Denken we maar aan het erfrecht en in het bijzonder de inkorting van schenkingen alsook de bescherming van schuldeisers bij insolventie.

De overdracht van vermogen aan een trust brengt een gesplitst eigendomsrecht of "dual ownership" tot stand. Tussen settlor en trustee vindt een eigendomsoverdracht plaats in de juridische betekenis van het woord doch niet in de economische betekenis. Juridisch is de trustee eigenaar van het vermogen, maar economisch blijft de persoon die zijn vermogen heeft afgestaan de eigenaar. De trustee treedt bij het beheer van de trustgoederen louter op in naam en voor rekening van de trust.

De goederen die de settlor in de trust inbrengt verlaten diens vermogen maar worden niet vermengd met het ei-